

Englevakt eller trygge hender?

- riktig legemiddelbruk i hjemmetjenesten

Morten Finckenhagen

Overlege, Statens legemiddelverk

Praksiskonsulent, Bærum sykehus

Fastlege, Bekkestua Fastlegekontor - 30 år

Universitetslektor, UiO

Seniorrådgiver, Pasientsikkerhetskampanjen

Pasient og pårørende

Pasientsikkerhet - en vekkelse?

Engler - kan vi stole på dem?

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

 Kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 3

I trygge hender?

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Stol på meg! Jeg
tar ansvar for deg
under denne
flyvningen!

Stol på meg! Jeg
tar ansvar for deg
under dette
sykehusoppholdet.

 Kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 4

Stole på engler?

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Blås i det!
De fikser det
sikkert på
neste service!

Dette stemmer
ikke! Denne
kontrollampen
blinker stadig!

Kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 5

Stoler på engler!

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Håpløse fastleger!
Jeg stoler ikke på disse
opplysningene!

Ja, ja! De finner vel ut
av det på sengeposten.

Turnuslege

Kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 6

Heismirakelet og taximirakelet

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

En usikker medisinliste i mottak
er blitt sann i heisen opp til sengepost

En usikker medisinliste fra sykehuset
er blitt sann i drosjen på vei hjem

Kunnskapsenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 7

Hvorfor må vi skjerpe oss?

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Kunnskapsenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 8

Legemidler – kvalitet og sikkerhet

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Legemidler har god kvalitet!

Norske og europeiske legemiddelmyndigheter bidrar:

- Godkjenning av nye legemidler
- Overvåkning av kvalitet og bivirkninger
- Økonomisk kontroll med samfunnsutgifter
- Tilsyn med beredskap, distribusjon og omsetning

Feil bruk av gode produkter gir pasientskade:

- Kommunikasjonssvikt mellom helsepersonell
 - Mangelfull opplæring og brukerinvolvering
 - Misforståelser og feilbruk
 - Dårlig etterlevelse
- ➡ **PASIENTSKADE**

Gammel visdom: Hastverk er lastverk. Mange kokker gir mye søl.

Kunnskapssenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Dødsens alvorlige

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Pasient i Halden døde etter overdose av cellegift

En kronisk syk patient i Halden døde etter at hjemmesykepleien ga vedkommende for sterk dose av cellegift.

NTB
Publisert: 09. aug. 2013 17:32 Oppdatert: 09. aug. 2013 17:32

5

Anbefal

0

+1

2

Tweet

0

Share

Print

Pasienten fikk doseringer beregnet for én uke flere dager etter hverandre av hjemmesykepleien i Halden. Pasienten ble innlagt på Sykehuset Østfold med en alvorlig infeksjon, og døde etter en uke, melder NRK.

- Det blir en mange ganger større dose. Cellegift bærer navnet sitt med rette på flere måter, det er selvfølgelig giftig når det gis i for stor dose, sier sykehusets kommunikasjonssjef, Anne Grethe Erlandsen.

Lederen for hjemmebaserte tjenester i Halden, Mette Sørvik, sier til NRK at de har gjennomgått sine rutiner i dialog med Helseinsynet. Hun vil ikke gi ytterligere kommentarer til saken.

Dødsfallet ble rutinemessig meldt til politiet som et uventet dødsfall. Erlandsen lover at sykehuset skal bli bedre på å informere hjemmesykepleien i kommunene om slik farlig medisin.

- Det er delvis vårt ansvar. Det er også derfor vi har meldt denne saken til kunnskapssenteret. Dette er en situasjon hvor pasienten får videre behandling i kommunen, og vi egentlig ikke har direkte ansvar for det. Men vi skal selvfølgelig veilede kommunen fra sykehuset i slike tilfeller, det står i loven, sier kommunikasjonssjefen. (©NTB)

annonse

Anbefal 5 personer anbefaler venner anbefaler.

På forsiden akkurat

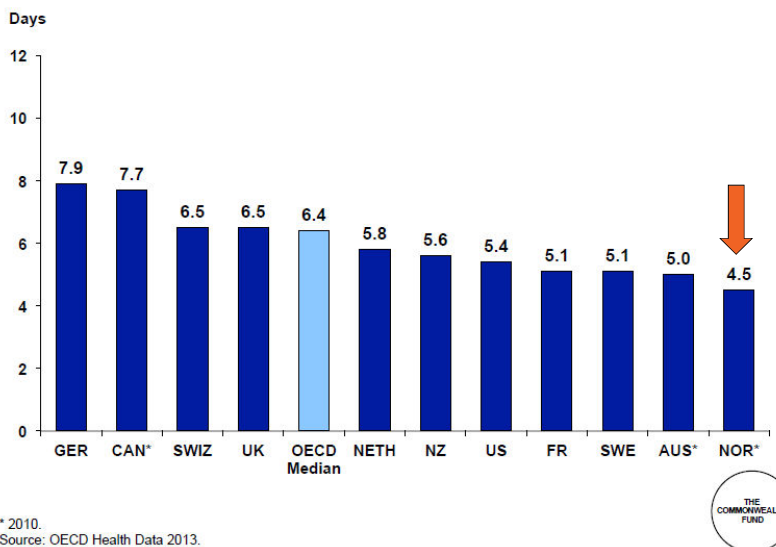
Side 10

Korte opphold

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Average Length of Hospital Stay for Acute Care, 2011

9

kunnskapssenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 11

Typisk norsk?

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

kunnskapssenteret

English | Bokmål

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten

Hva gjør vi?

Hva kan vi tilby?

Om oss

Nyheter - Internasjonal undersøkelse

Norge dårligere på brukerorientering enn andre land

Du er her: [Forsiden](#) » [Nyheter](#)

Pasientene vurderer informasjon og organisering ved utskrivning fra sykehus som dårligere enn gjennomsnittet for 11 land. Tilsvarende skårer norske allmennleger dårligere enn gjennomsnittet på kommunikasjon, brukerinvolvering og tilgjengelighet. Tannlegeprisene oppleves også som et problem i Norge. (14.11.2013)

kunnskapssenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 12

Dystre tall

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

- Selvmord 515 (2012)
- Trafikkulykker 191 (2013)

- Dødsfall knyttet pga. legemiddelskader ca. 1.000
- Skader under sykehusopphold (13%) 74.000*
- Innlagte som ble påført legemiddelskade 11.000*

- 5 -10% av innleggelser i med. avdelinger skyldes legemiddelfeil
- 50 % av legemiddelrelaterte problemer (LRP) kan forebygges!

*GTT 2013

 Kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 13

Mangelfull kommunikasjon

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Gjøvik sykehus to perioder i 2009: Henvisninger/epikriser i med. avd.

- Henvisninger: 47% med komplette opplysninger
- Epikriser: 51% med komplette opplysninger
- Akuttinnleggelser: 21% har medisinliste

Drammen sykehus 2012:

- 41% (totalt 154 pasienter) hadde feil i kurven sammenlignet med skriftlig informasjon/pasientintervju

- Eidsberg kommune 2011:
- 100% uten samsvar fastlege/hjemmetjeneste (20 av 20 pasienter som brukte gj.sn. 9 legemidler)

Hvor utgangspunktet er som galest, blir resultatet tidt «katastrofalet»

Fritt etter Ibsens «Peer Gynt» 4. akt

 Kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Utfordringer

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

- Eldrebølgen
- Polyfarmasi
- Potente og risikable legemidler
- Spesialiserte behandlere
- Kunnskapseksplasjon
- Effektivitetspress
- Skifte av omsorgsnivå
- Stor informasjonsflyt med ulike standarder
- To forvaltningsnivåer
- Generisk bytte

Kunnskapssenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Effektivitetspress

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Vi har det for travelt til å gjøre legemiddel-samstemming. Det går stort sett greit likevel.

Vi har fått det så travelt at vi ikke lenger rekker å vaske hendene og ta på hansker.

Kunnskapssenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 16

Hva hører sammen? – for barn

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 17

Hva hører sammen? – for eldre

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Blodtrykk	Glucophage	Paracetamol
Smerte	Omnice	Sertralin
Depresjon	Atacand	Tamsulosin
Prostata	Imovane	Metformin
Diabetes	Zoloft	Zopiklon
Søvnløshet	Panodil	Candesertan

Kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 18

Hva hører sammen – for eldre

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Blodtrykk

Smerte

Depresjon

Prostata

Diabetes

Søvnløshet

Glucophage

Omnice

Atacand

Imovane

Zoloft

Panodil

Paracetamol

Sertralin

Tamsulosin

Metformin

Zopiklon

Candesertan

Det finnes 2-5 ulike tabletter/emballasjer for hver!

kunnskapssenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 19

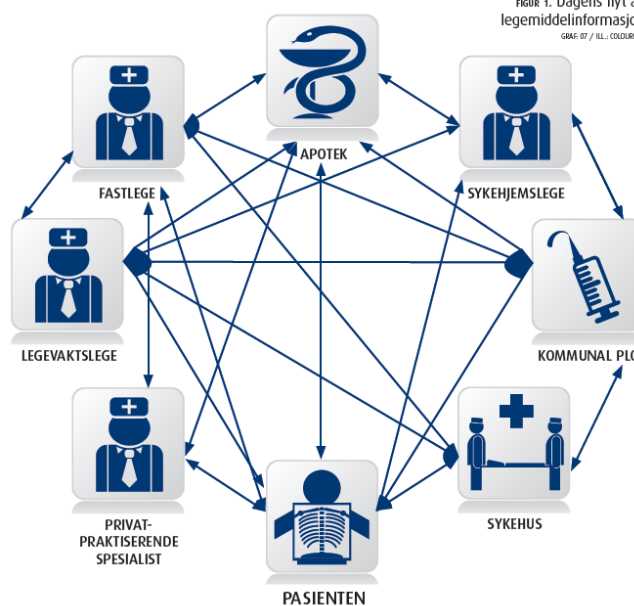
Holde orden på egne medisiner?

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Holde orden på andres medisiner?

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Bent Asgeir Larsen

Kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

21

Oppdrag fra HOD 2011-2013 Omfatter spesialist- og primærhelsetjenesten

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

3 hovedmål:

- Redusere pasientskader
- Bygge varige strukturer for pasientsikkerhet
- Forbedre **pasientsikkerhetskulturen**

(Gammelt nytt! Hippokrates: Primum non nocere!)

Kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 22

3 av 12 innsatsområder
I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Innsatsområder

 Trygg kirurgi	 Behandling av hjerneslag
 Samstemming av legemiddellister	 Forebygging av infeksjon ved SVK
 Riktig legemiddelbruk i sykehjem	 Riktig legemiddelbruk i hjemmetjenesten
 Forebygging av trykksår	 Forebygging av fall
 Forebygging av urinveisinfeksjoner	 Forebygging av selvmord
 Forebygging av overdosedødsfall	 Ledelse av pasientsikkerhet

Side 23

Legemiddelsamstemming-LMS?
I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Definisjon:

Legemiddelsamstemming er en metode der helsepersonell *i samarbeid med pasienten* skal sikre overføring av korrekt informasjon om pasientens aktuelle legemiddelbruk.

WHO's definisjon oversatt til norsk av Pasientsikkerhetskampanjen

Sette opp en korrekt liste over alle pasientens «legemidler i bruk» (LIB)

Statens legemiddelverk

 kunnskapssenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 24

Legemiddelgjennomgang-LMG?

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

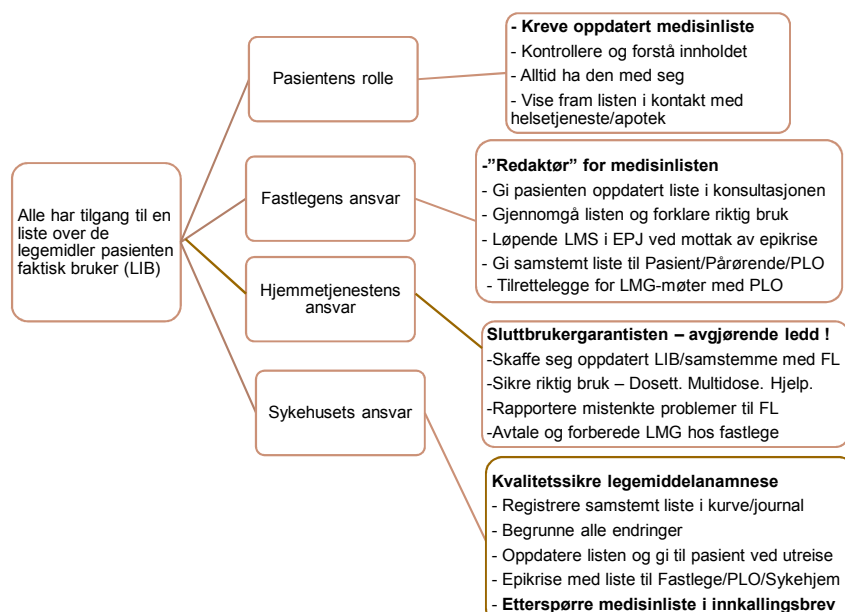
Definisjon:

Systematisk gjennomgang av pasientens legemidler for å sikre hensiktsmessig bruk og forebygge pasientskader.

Statens legemiddelverk

Samstemming - tiltak

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Pasientpåvirkning

Kampanjen vil skape et folkekrav:

«Medisinliste, takk!»

+

Alle innkallingsbrev fra sykehus og spesialister:

«Husk å ta med deg en liste over alle medisiner du bruker. Listen får du hos fastlegen din.»

Har du liste over medisinene dine?

En medisinliste forebygger feil og misforståelser. Den gir trygghet for deg og de som behandler deg.

- Be fastlegen din skrive ut en liste over medisiner du bruker og husk å oppdatere den
- Oppbevar listen i lommeboken eller vesken
- Vis fram listen hver gang du oppsøker lege og når du henter medisiner på apoteket

Power to the people.....

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Pensjonistakademiet på Hamar
10. september 2014

PASIENTENE MÅ LÆRE:

Ikke stole blindt på legen, men stille krav og selv ta ansvar !

Lyst på livet

Livscafé – hvor nye muligheter kan vokse fram

kunnskapssenteret
Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten

Statens legemiddelverk
Norwegian Medicines Agency

Pensjonistforbundet

Sandefjord kommune
Lærings- og mestringssenteret

prosjektleder Trulte Konsmo

Presse og media

Bruk lokalpressen og andre kanaler til å opplyse allmennheten om kampanjen !

Telen
TIRSDAG 6. MARS 2012

Medisinlista kan redde livet ditt!

– Ha alltid med deg ei liste over medikamentene du bruker, i utlandet er lista like viktig som passet, sier Irene Ljosland (f.v.), Hanne Thürmer, Wenche Hegard, Hilda Bergskås og Grete Bolstad, som er med i ei nasjonal pasientsikkerhetskampanje.

Her følger vi loven
Ved sykehuset på Norddalen følger man loven og forstår ingen triksing med ventetider.

Klar for ny markedsdag
Lørdag blir det enda mer folkertett i Gamliagata på Gøyen.

Et nytt miljøfyrtårn
Gir opp marsjen
Krafttak mot kreft

3 dager 3°
3 dager 3°
3 dager 3°

HONDA
AutoStar

REMA 1000

Sykehusets ansvar - Legemiddelanamnese

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Registrering legemiddelanamnese – akuttmottak

Pasientdata	
Pasient ID, kliebelapp	Innlag dato: _____ Fødselsår: _____ Telefonnummer: _____
Sykepleier ved innleggelse Mottar pasienten bistand fra hjemmesykepleier eller kommunehelsetjenesten til legemiddelhåndtering? Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke ☐ Hvis ja, oppgi bistand: _____ Har pasienten multibose? Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke ☐ Kommenter: _____ MULTIBOSE = Pasienten bruker legemidler (inkluderer og kanskje) av ulike typer som har med pasientens navn, virke og tilstand for administrasjon. Deres pasient mottar bistand fra kommunehelsetjenesten har multibose. Er det tatt hensikt med disse for å sikre best mulig medisinert multibose? (Jamen fester til dette skjemaet) Ja ☐ Nei ☐ Hvis ja, hvor er listen innhentet fra: _____ Kommenter: _____ Dato: _____	
Lege ved innleggelse Hvis er kilden til legemiddelanamnese: - dersom skriftlig liste, fester listen til dette skjemaet Parallell ☐ -> Liste på henvisningskortet ☐ Dato: _____ Kommenter: _____ Pasient ☐ -> Skriftlig medisinliste ☐ Ja ☐ Nei ☐ Dato: _____ Kommenter: _____ Kommunehelsetjenesten ☐ -> Skriftlig medisinliste ☐ Ja ☐ Nei ☐ Dato: _____ Kommenter: _____ Plørende ☐ -> Skriftlig medisinliste ☐ Ja ☐ Nei ☐ Dato: _____ Kommenter: _____ Annet ☐ -> Skriftlig medisinliste ☐ Ja ☐ Nei ☐ Dato: _____ Kommenter: _____ Kommenter: _____ Dato: _____	

Hvordan finne relevante telefonnummer: Se bakside, nederst på arket

Dokumentnavn: Registreringsskjema_legemiddelanamnese 25092012
Sist endret: 25. sep. 2012

ST. OLAVS HOSPITAL

Følgeskjema legemiddelanamnese

Pasientdata	
Pasient ID, kliebelapp	Dette skjemaet skal ikke fylles ut for de pasienter som med sikkerhet ikke bruker legemidler ved innleggelse. Her skal det i innleggelsesjournal anføres at pasienten ikke bruker legemidler og hvem som er kilden til denne informasjonen
Helsepersonell ved eller før innleggelse Bruker pasienten legemidler ved innkomst? ☐ Ja ☐ Vet ikke Se innleggelsesjournal på bakside Mottar pasienten hjelp til legemiddelhåndtering? ☐ Ja ☐ Nei ☐ Hvis ja, oppgi: _____ Kommunehelsetjeneste ☐ Plørende ☐ Andre ☐ Har pasienten multibose? ☐ Ja ☐ Nei ☐ Bruker pasienten disse? ☐ Ja ☐ Nei ☐	
Kilde til legemiddelanamnese Informasjon fra henvisningskortet på innleggelse Pasient ☐ Legemiddellisten i henvisningskortet ☐ Sikker ☐ Mangelfull Dato: _____ Plørende ☐ Legemiddellisten i henvisningskortet ☐ Sikker ☐ Mangelfull Dato: _____ Fødselsår ☐ Legemiddelliste i henvisningskortet ☐ Sikker ☐ Mangelfull Medisinsk legemiddelliste ☐ Kommunehelsetjenesten ☐ Legemiddelliste (telefon, faks, papir, e-melding) ☐ Sikker ☐ Mangelfull Andre legemiddelliste opplysninger/ov. andre kilder: _____	Legemiddelvalg og innleggelse Samstemming av legemiddelanamnese med kurve utført ☐ Ja ☐ Nei ☐ Dato: _____

Skann til F5 Legemiddelanamnese (A) sammen med eventuell legemiddelliste

Ikke skannert
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Sykehusets ansvar Samstemming inn og ut

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Sjekkliste for legemiddelanamnese

Mål: Samstemt (sann) liste over alle legemidler pasienten bruker ved innleggelse.

- Kilde(r) til legemiddelopplysningene journalføres (henvisning, liste, resepter, multibose, e-resept etc.)
- Pasienten selv eller den som hjelper til med legemiddelhåndteringen, skal bekrefte opplysningene.

CAVE: Noter legemidler pasienten ikke tåler.

Registrer for hvert legemiddel:

- Produktnavn og form (obs depot- og kombitabletter)
- Styrke og dosering m/tidspunkt (obs når ikke daglig)
- Bruksområde (hvis oppgitt)

Bruker pasienten:

- Inhalatorer, sprøyter, plaster, dråper etc.
- P-piller, hormontilskudd
- Legemidler ved behov
- Reseptfrie legemidler
- Vitaminer, mineraler, naturlegemidler
- Multibose eller trenger hjelp til legemiddelhåndtering

Journaltekst ved usikkerhet:

"Legemiddelsamstemming er ikke fullført. Arbeidet må videreføres på sengepost." Kurven markeres med M i feltet "Viktige opplysninger".

Journaltekst ved «sikre» opplysninger:

"Legemiddelsamstemming er fullført." Kurven markeres med (M) dato/initialer.

Sjekkliste for legemidler ved utreise

Mål: Samstemt (sann) liste over alle legemidler pasienten skal bruke ved utreise.

- Listen skal føres i epikrisen og i dokumentet "Informasjon til pasienten" når det brukes.
- Sammenlign med listen ved innleggelse og sjekk i kurve/journal at samstemming ble fullført.
- Begrunn alle endringer i epikrisen.

CAVE: Før opp legemidler pasienten ikke tåler.

Angr for hvert legemiddel:

- Produktnavn (obs depot- og kombitabletter)
- Virkestoff (generisk navn)
- Form (tablett, sprøyte, dråper, inhalator etc.)
- Styrke og dosering m/tidspunkt (obs når ikke daglig)
- Bruksområde (på norsk)
- Status ved utskriving: SOM FØR, NY, ENDRET, KUR eller SLUTT (SNEKS)

Informasjon til pasienten:

- Sørg for at pasient/pårørende får en gjennomgang av listen og forstår riktig bruk.
- Informer om mulige bivirkninger og tiltak ved slike.
- Pasienten skal ha med informasjonsbrev med legemiddelliste, resepter og evt. medisiner for ventetiden til ny levering av Multibose.

Informasjon til kommunehelsetjenesten:

Send samstemt liste til den som overtar daglig ansvar for pasienten: Sykehjem eller hjemmetjeneste.

Samstemming inn

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Sjekkliste for legemiddelanamnese

Mål: Samstemt (sann) liste over alle legemidler pasienten bruker ved innleggelse.

- Kilde(r) til legemiddelopplysningene journalføres (henvisning, liste, resepter, multidoser, e-resept etc.)
- Pasienten selv eller den som hjelper til med legemiddelhåndteringen, skal bekrefte opplysningene.

CAVE: Noter legemidler pasienten ikke tåler.

Registrer for hvert legemiddel:

- Produktnavn og form (obs depot- og kombitabletter)
- Styrke og dosering m/tidspunkt (obs når ikke daglig)
- Bruksområde (hvis oppgitt)

Bruker pasienten:

- Inhalatorer, sprøyter, plaster, dråper etc.
- P-piller, hormontilskudd
- Legemidler ved behov
- Reseptfrie legemidler
- Vitaminer, mineraler, naturlegemidler
- Multidoser eller trenger hjelp til legemiddelhåndtering

Journaltekst ved usikkerhet:

"Legemiddelsamstemming er ikke fullført. Arbeidet må videreføres på sengepost." Kurven markeres med M i feltet "Viktige opplysninger".

Journaltekst ved «sikre» opplysninger:

"Legemiddelsamstemming er fullført." Kurven markeres med (M) dato/initialer.

➔ Fornuftens seier over heismirakelet

Kunnskapsenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 33

Fullført samstemming

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Vestres Viken HF				KURVE		Pasient ID		F1	
VIKTIGE OPPLYSNINGER				Avdeling		Pasientetikett		Ark nr. 1	
(M) 3/9-13 AATTVV				Legge				Mnd 9	
				Sykepleier				Ar 2013	
DIAGNOSE				DATO		3 4 5 6 7 8 9			
				P		Tp			
				100		39			
PROSEDYRER				80		38			
				60		37			
PLAN FOR UTSKRIVNING				Opr dag					
CAVE/ALLERGI				BT					
Hoyde: Veikt:				SIGNATUR SYKEPLEIER		SEA			
FAST MEDISIN				AABBCC/DDEEFF		ABC		HKE	
Ord. dato				FAST MEDISIN ORDINASJON		Enhet		Adm. måte	
Preparatnavn				Lm. form		Enhet		Doserings	
Tromboseprofylakse				5		AATTVV			
→ Marevan se eget skjema				mg p.o		AATTVV			
→ Amlodipin tol.				mg p.o		30 AATTVV			
→ Tolvon				tbl. mg p.o		1 AATTVV			
3/9 Cefotaxim inf.				g i.v		1 AATTVV			
3/9 Metronidazol inf.				mg i.v		500 500 AATTVV			

Side 34

Samstemming ut

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Sjekkliste for legemidler ved utreise

Mål: Samstemt (sann) liste over alle legemidler pasienten skal bruke ved utreise.

- Listen skal føres i epikrisen og i dokumentet "Informasjon til pasienten" når det brukes.
- Sammenlign med listen ved innleggelse og sjekk i kurve/journal at samstemming ble fullført.
- *Begrunn alle endringer* i epikrisen.

CAVE: Før opp legemidler pasienten ikke tåler.

Angi for hvert legemiddel:

- Produktnavn (obs depot- og kombitabletter)
- Virkestoff (generisk navn)
- Form (tablett, sprøyte, dråper, inhalator etc.)
- Styrke og dosering m/tidspunkt (obs når ikke daglig)
- Bruksområde (på norsk)
- Status ved utskriving: SOM FØR, NY, ENDRET, KUR eller SLUTT (SNEKS)

Informasjon til pasienten:

- Sørg for at pasient/pårørende får en gjennomgang av listen og forstår riktig bruk.
- Informer om mulige bivirkninger og tiltak ved slike.
- Pasienten skal ha med informasjonsbrev med legemiddelliste, resepter og evt. medisiner for ventetiden til ny levering av Multidose.

Informasjon til kommunehelsetjenesten:

Send samstemt liste til den som overtar daglig ansvar for pasienten: Sykehjem eller hjemmetjeneste.

➔ Informasjon til pasient, pårørende og kommunehelsetjenesten
Sykehus-Norges største forsømmelse?

Kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 35

Legemidler i epikrisen

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Samstemt legemiddelliste ved innleggelsen bygger på bekreftet liste fra fastlegen.

Begrunnelse for endringer under oppholdet:

Warfarin er innført pga. kronisk atrieflimmer med CHA2DS2VASc: 3
Atorvastatin økt fra 20 til 40mg pga. LDL>2,0 og kjent koronarsykdom.
Furosemid er seponert pga. usikker indikasjon.

Medisiner ved utskriving:

Cozaar (Losartan) 50mg. 1 tablett morgen. Blodtrykksmedisin. SOM FØR
Selo-Zok (Metoprolol depot) 100mg. 1 tablett morgen. Hjertemedisin. SOM FØR
Marevan (Warfarin) 2,5mg. Følg eget dosekort. Forebygger blodpropp. NY
Atorvastatin 40mg. 1 tablett daglig. Kolesterolsenkende. ENDRET
Imovane (Zopiclone) 5mg. 1 tablett kveld ved behov. Sovemedisin. SOM FØR

Amoxicillin 500mg. 1 tabl. 3 ganger daglig mot luftveisinfeksjon tom. 23. mai. KUR
Furix (Furosemid) 20mg. 1 tablett morgen. Vanndrivende. SLUTT **SNEKS**

Kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Fastlegens ansvar – ny forskrift

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

§ 25 Legemiddelbehandling

- Fastlegen skal koordinere legemiddelbehandlingen og løpende oppdatere legemiddellisten.
- Fastlegen skal gi en oppdatert liste til pasienten og andre tjenesteytere i helse- og omsorgstjenesten
- Fastlegen skal gjennomføre en legemiddelgjennomgang når dette anses nødvendig for pasienter som bruker 4 legemidler eller mer.

Fastlegens ansvar Takst i Normaltariffen for LMG

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Takst 2ld: kr. 165,-

- Systematisk legemiddelgjennomgang i tråd med Helsedirektoratets veileder.
- Egne pasienter med behov for langvarig behandling med minst 4 legemidler.
- Vurdering av behov, hvem som er konsultert og tiltak skal journalføres. Taksten kan benyttes inntil en gang pr. kalenderår pr. pasient.

Takst 14: kr. 527,-/ 30min. Tillegg for spes. alm. Kr. 83,-/ 30 min.
(Planlagt møte med hjemmesykepleier / farmasøyt)

Fastlegens ansvar Samstemmingsverktøy

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Samstemming med epikrisetekst

Samstemming

Medikamenter : **plavix 75 mg i minst 12 måneder**
 albyl E 75 mg x 1
omeprazol 20 mg x 1
centyl med KCl 2,5 mg x 1
atacand 8 mg x 1
simvastatin 40 mg x 1 <br/
 Utlevert resepter : **simvastatin** , albyl , **plavix**

Endre tekst
Tilbakestill
Samstemm

Etter samstemming: Kontroller at den utførte samstemming er i samsvar med samstemmingstekst

Legemidler i bruk (benyttes som datagrunnlag ved oppdatering)

ATC	Legemiddel	Styrke	Dosering	
A02BC01	Omeprazol Enterokaps 20 mg	20 mg	1 kapsel daglig	Seponer
B01AC06	Albyl-E Enterotab 75 mg	75 mg	1 tablett daglig	Seponer
C03AB01	Centyl Med Kallimidrid Tab 2,5 mg/573 mg	573 mg 2,5 mg	1 tablett daglig	Seponer
C09CA06	Atacand Tab 8 mg	8 mg	1 tablett daglig	Seponer
C10AA05	Lipitor Tab 20 mg	20 mg	1 tablett daglig	Seponer

Foreslåtte endringer av legemidler i bruk

ATC	Legemiddel	Styrke	Dosering	
A02BC01	omeprazol	20 mg	x 1	Oppdater
B01AC04	plavix	75 mg	i minst 12 måneder	Legg til
B01AC04	plavix			Legg til
C03AB01	centyl med			Oppdater
C09CA06	atacand	8 mg	x 1	Oppdater
C10AA01	simvastatin	40 mg	x 1	Legg til
C10AA01	simvastatin			Legg til

Ole Andreas Bjordal H-dir.

kunnskapsenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 39

Kommunale utfordringer

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

- 170.000 pasienter mottar kommunale hjemmetjenester
- 40.000 pasienter i sykehjem
- 70.000 demente i og utenfor institusjon
- 500.000 «friske» hjemmeboende eldre

kunnskapsenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 40

Pasientsikkerhet i kommunen

I TRYGGE HENDER 24/7
 Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Tiltakspakken for:

Riktig legemiddelbruk i sykehjem

Tiltakspakken for:

Samstemming og riktig legemiddelbruk i hjemmetjenesten

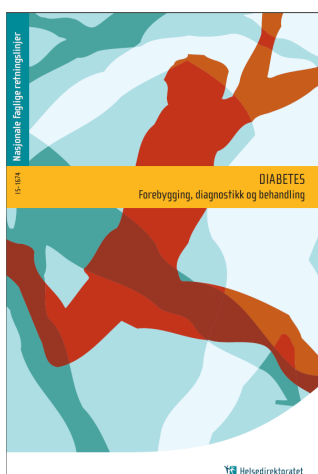

 Kunnskapscenteret
 Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Retningslinjer og veiledere

I TRYGGE HENDER 24/7
 Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

- 60 nasjonale retningslinjer og langt flere veiledere.
- Omtaler ofte én sykdom eller ett terapiområde.
- Hver retningslinje inneholder 50 - 100 kunnskapsbaserte tiltak.
- Fastlegen er forpliktet til til å følge dem (forskrift).
- Mange (gode?) grunner til at det ikke skjer.

Bjarne Austad, fastlege/PhD-stip.
 Utposten nr. 2 - 2014

 Kunnskapscenteret
 Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Nasjonale veiledere

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Søk

NLH-app
Norsk Legemiddelhandbok er nå tilgjengelig som app. Androidbrukere finner appen her. iPhonebrukere finner appen her. Søkeret er "legemiddelhandbok". Gi oss gjerne tilbakemeldinger på appen: post@legemiddelhandbok.no

Terapikapitler
De 24 terapikapitlene samsvare i hovedsak med WHO's sykdomsklassifisering.

Hastebehandling
Gjør kort rede for den øyeblikkelige behandlingen ved et utvalg av akutte medisinske tilstander.

Legemiddelkapitler

De 22 legemiddelkapitlene inneholder de legemidlene som har sine hovedindikasjoner/heter i en under terapikapitlene med tilsvarende nummer.

Annonseringer, notiser o.l.

Inneholder alle meldinger fra redaksjonen som bare publiseres på dette nettstedet.

Generelle kapitler

I de 23 generelle kapitlene, gjøres det rede for farmakoterapeutiske emner som går på tvers av de spesifikke terapikapitlene.

Stikkordregister

Inneholder sykdommer og indikasjoner, legemiddelgrupper og legemidlenes generiske navn, spesialpreparatets navn og øvrige begreper fra klinikk og farmakologi.

Refusjonsreglene

Forskrift om stened til dekning av utgifter til viktige legemidler mv. -tilrådsoppskriftene.

Om legemiddelhandboken

Generelle opplysninger, inklusive oversikt over nye legemidler og lenke til nedlastbar versjon.

Forsøket for utgivelse av Norsk legemiddelhandbok
Publisert 13. februar 2015 - 991 Oslo - Emneord: Sver Offisiell vedtatt
Tekst: 22.12.14 14.12.14 - 14.12.14 14.12.14 - 14.12.14 14.12.14

Kunnskapssenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

43

Sjekklister + kortversjoner brukes

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Helsedirektoratet

Antibiotikabehandling i primærhelsetjenesten – Kortversjon

Utgitt i samarbeid med Antibiotikasenteret for primærmedisin
Anbefalingene gjelder empirisk behandling hvor agens ikke er påvist. Dette er en kortfattet versjon av anbefalingene i Retningslinjer for antibiotikabruk i primærhelsetjenesten (IS-2010BM) fra Helsedirektoratet.

Luftveisinfeksjoner

Bortsett fra pneumoni er luftveisinfeksjoner i primærhelsetjenesten ofte selvbegrensende. Hvis pasienten har god allmenntilstand og ikke feber, kan det være fornuftig å avvente antibiotika-behandling. Hvis legen er i tvil om indikasjon for antibiotika, kan en øvent og se-ressept være et alternativ. Førstehåndsmiddel er fenoksymetylenpenicillin for alle infeksjoner. Fordi dosering 4 ganger per døgnet gir best effekt farmakokinetisk, er dette anbefalt for pneumoni.

Tilstand	Førstevalg	Stikkord/merknader
Otitis media	fenoksymetylenpenicillin Voksne: 1,5 g x 3-4 i 5 d Barn: 5-15 mg/kg x 3-4 i 5 d	80 % av barn smertefri etter 2 døgnet uten ab. indikasjon. Kun enbarn, feber/bedt allmenntilstand, rennende øre over 2 døgnet, barn under 1 år.
Streptokokk-tonsilitt	fenoksymetylenpenicillin Voksne: 600 mg x 4 i 10 d Barn: 10 mg/kg x 4 i 10 d	Strep-test hvis 2-3 kriterier til stede: feber>38, røde belagte tonsiller, lymfadenitt, fravær av hoste. Ved resist: fenoksymetylenpenicillin eller evt. klindamycin.
Akutt sinusitt	fenoksymetylenpenicillin Voksne: 0,66-1,3 g x 3-4 i 7-10 d	Vent-og-se minst en uke før antibiotikabehandling hvis pasienten er mild/moderat syk.
Akutt bronkitt	Ingen. Evt. etter bakt.undersøkelse.	Oftest viral, vurder bakteriell infeksjon ved langvarig forløp, høy SR/CRP, dårlig allmenntilstand.
Pneumoni	fenoksymetylenpenicillin Voksne: 1,5 g x 4 i 7-10 d Barn: 15 mg/kg x 4 i 7-10 d	Vurder innlegget ved dårlig allmenntilstand. Ved mistanke Mycoplasma etc. Clindamycin/erytromycin eller doksykylin.

Hudinfeksjoner og kroniske inflammatoriske hudsykdommer*

Erysipelas	Fenoksymetylenpenicillin 0,66-1,3 g x 4 i 7-10 d	Ved erysipelas i ansiktet, bør pasienten innlegges. Dikloksacin ved cellulitt.
Impetigo	Liten/moderat: antiseptisk krem Utbredt: dikloksacin/dikloksacin Voksne: 500 mg x 3 i 7-10 d Barn: 250 mg x 3 i 7-10 d	Fucidinsensitive stafylokokker er fortsatt hyppig.
"Hidradenitis suppurativa"	Mild: klindamycin liniment x 2 Midtels: peroralt tetracylin	Kun kirurgisk behandling er potensiell kurativ. Antibiotika kan foreslås i 3 mnd.
"Acne vulgaris"	Mild/middels: Lokal behandling Utbredt papulopustuløs acne: peroralt tetracylin i lokalbehandling	Hvis antibiotika, behandling i maks 3 mnd. Nodulocystisk acne henvises til dermatolog.
Mastitt	Inflammatorisk: Bryststømning Bakteriell: dikloksacin/dikloksacin 250-500 mg x 4 i 10 d	Hvis synlig pus kastes melk. Amning fortsetter ved antibiotikabehandling.
Erytema migrans	fenoksymetylenpenicillin Voksne: 1,5 g x 3-4 i 14 d Barn: 25 mg/kg x 3-4 i 14 d	Ikke profylaktisk behandling ved flåttbitt. Hvis multiple EM eller ledsatt: doksykylin i 2-3 uker.

Øyeinfeksjoner

Akutt konjunktivitt	Kloramfenikol øyedråper x 4-6 eller fusidinsyre øyedråper x 2, innvi 2 d etter symptomfrihet	Hos barn med moderate symptomer, er vent og se-ressept et alternativ.
---------------------	--	---

Utrivveisinfeksjoner

Akutt cystitt, ukomplisert friske, ikke-gravide kvinner 15-60 år	trimetoprim 160 mg x 2 eller 300 mg om kvelden i 1-3 d nitrofurantoin 50 mg x 3 i 3 d eller pivmecillinam 200 mg x 3 i 3 d	
Akutt cystitt, komplisert eldre over 60 år, menn, barn	Voksne: trimetoprim 160 mg x 2 eller 300 mg om kvelden i 5-7 d nitrofurantoin 50 mg x 3 i 5-7 d pivmecillinam 200 mg x 3 i 5-7 d Barn: trimetoprim 3 mg/kg x 2 i 3-7 d nitrofurantoin 1,5 mg/kg x 2 i 3-7 d pivmecillinam 7,5 mg/kg x 3 i 3-7 d	Husk kontroll urinriss 3 dager etter gjennomført kur. Nitrofurantoin skal ikke gis til barn yngre enn 1 måned.
Pyelonefritt	Voksne: trimetoprim-sulfa 2 x 2 i 7-10 d pivmecillinam 400 mg x 3 i 7-10 d amoksisillin 500 mg x 3 i 7-10 d Barn: trimetoprim sulfa 0,5 mg/kg x 2 i 7-10 d pivmecillinam 10-15 mg/kg x 3 i 7-10 d (amoksisillin 15-20 mg/kg x 3 i 7-10 d)	Husk kontroll dyrkning 3 dager etter gjennomført kur. Vurder innlegget ved dårlig AT/høy feber. Amoxicillin gis bare etter resistensbestemmelse.
Asympt. bakteriuri eller cystitt hos gravide	nitrofurantoin 50 mg x 3 i 7 d pivmecillinam 200 mg x 3 i 7 d trimetoprim 300 mg x 1 i 7 d	Ikke nitrofurantoin i 1. trim. Ikke trimetoprim i 1. trim. Ikke trim. sulfa i 3. trim.

Genitale infeksjoner

Uretritt	Uretritt doksykylin 100 mg x 2 i 7 d	
Genital klamydia-infeksjon	doksykylin 100 mg x 2 i 7 d (azithromycin 1 g som engangsdose kan gis, men bør unngås pga resistensutvikling)	Husk smitte-oppsporing. Prøve før spiral hos risikopasienter.
Bekken-infeksjon	doksykylin 100 mg x 2 i 14 d og metronidazol 500 mg x 2 i 7-14 d	Gravide innlegges.
Bakteriell vaginose (BV)	klindamycin vag/krem eller metronidazol gel/bal	Gravide med BV bør behandles tidlig i svangerskapet.

Gastrointestinale infeksjoner

Helicobacter pylori	Trippelregime: amoksisillin 500 mg x 3 i 14 d metronidazol 400 mg x 3 i 14 d protonpumphehmer i 10 d	Reservens til pasienter med verifisert magesår.
Akutt gastro enteritt	Ikke antibiotikabehandling	Send inn bakt. prøve hvis langvarig diaré eller etter utenlands-fer.

Utgivelsesår 2012
IS-2010BM kortversjon

www.interaksjoner.no

Integrert i

- EPJ-systemer
- E-resept

interaksjoner.no Interaksjonsdatabase for norske klinikere

Analyse | Bakgrunn | Klassifikasjon

Resultat av interaksjonsanalysen

For gjenkjente preparater vises substansnavn og ATC-kode. Preparater som ikke vedlikeholdes mtp. interaksjoner er markert med rødt. Her henvises det til relevant litteratur.

Tips: Klikk på ATC kodene under "Gjenkjente ord" for å se handelsnavn for preparater i gruppen.

Gjenkjente ord		
Ciprallex	=> N06A B10	Escitalopram
losartan	=> C09C A01	Losartan
Marevan	=> B01A A03	Warfarin
selo-zok	=> C07A B02	Metoprolol
Seretide	=> R03A K06	Salmeterol and other drugs for obstructive airway diseases
voltaren	=> M01A B05	Diclofenac
Voltaren	=> M02A A15	Diclofenac
Voltaren	=> S01B C03	Diclofenac

Liste over interaksjoner

✖	B01A A03 Warfarin - M01A B Acetic acid derivatives and related substances Økt blødningsrisiko gjennom kombinert hemming av blodplateaggrerering og koagulasjonsfaktorer. Studier indikerer at interaksjonen manifesterer seg hovedsaklig hos eldre pasienter	Lapenr = 6277 Søk i PubMed
✖	B01A A03 Warfarin - M01A B Acetic acid derivatives and related substances Økt blødningsstendens, for visse preparater også økt konsentrasjon av warfarin med økt INR	Lapenr = 4325 Søk i PubMed
⚠	B01A A03 Warfarin - N06A B Selective serotonin reuptake inhibitors Økt blødningsrisiko pga nedsatt trombocytffunksjon.	Lapenr = 6067 Søk i PubMed
⚠	B01A A03 Warfarin - N06A B10 Escitalopram Økt blødningsrisiko gjennom kombinert hemming av blodplateaggrerering og koagulasjonsfaktorer. Studier indikerer at interaksjonen manifesterer seg hovedsaklig hos eldre pasienter	Lapenr = 5661 Søk i PubMed
⚠	C07 BETA BLOCKING AGENTS - M01A B Acetic acid derivatives and related substances Nedsatt blodtrykssenkende effekt (sannsynligvis minst risiko med sulindak)	Lapenr = 1320 Søk i PubMed
⚠	M01A B Acetic acid derivatives and related substances - C09C ANGIOTENSIN II ANTAGONISTS, PLAIN Nedsatt antihypertensiv effekt (sannsynligvis minst risiko for sulindak), økt risiko for nyresvikt.	Lapenr = 4575 Søk i PubMed
⚠	N06A B Selective serotonin reuptake inhibitors - M01A B Acetic acid derivatives and related substances Mulig økt risiko for gastrointestinal blødning	Lapenr = 7371 Søk i PubMed
⚠	N06A B10 Escitalopram - C07A B02 Metoprolol Økt konsentrasjon av metoprolol (gjennomsnittlig 2 ganger i interaksjonsstudie), økt	Lapenr = 7096

Beslutningsstøtte

www.relis.no

www.interaksjoner.no

- integrert i e-resept
- integrert i ledende EPJ-systemer
- analyse hver gang LIB oppdateres
- planer om videreutvikling (FEST)

interaksjoner.no Interaksjonsdatabase for norske klinikere

Analyse | Bakgrunn | Klassifikasjon

Resultat av interaksjonsanalysen

For gjenkjente preparater vises substansnavn og ATC-kode. Preparater som ikke vedlikeholdes mtp. interaksjoner er markert med rødt. Her henvises det til relevant litteratur.

Tips: Klikk på ATC kodene under "Gjenkjente ord" for å se handelsnavn for preparater i gruppen.

Gjenkjente ord		
Ciprallex	=> N06A B10	Escitalopram
losartan	=> C09C A01	Losartan
Marevan	=> B01A A03	Warfarin
selo-zok	=> C07A B02	Metoprolol
Seretide	=> R03A K06	Salmeterol and other drugs for obstructive airway diseases
voltaren	=> M01A B05	Diclofenac
Voltaren	=> M02A A15	Diclofenac
Voltaren	=> S01B C03	Diclofenac

Liste over interaksjoner

✖	B01A A03 Warfarin - M01A B Acetic acid derivatives and related substances Økt blødningsrisiko gjennom kombinert hemming av blodplateaggrerering og koagulasjonsfaktorer. Studier indikerer at interaksjonen manifesterer seg hovedsaklig hos eldre pasienter	Lapenr = 6277 Søk i PubMed
✖	B01A A03 Warfarin - M01A B Acetic acid derivatives and related substances Økt blødningsstendens, for visse preparater også økt konsentrasjon av warfarin med økt INR	Lapenr = 4325 Søk i PubMed
⚠	B01A A03 Warfarin - N06A B Selective serotonin reuptake inhibitors Økt blødningsrisiko pga nedsatt trombocytffunksjon.	Lapenr = 6067 Søk i PubMed
⚠	B01A A03 Warfarin - N06A B10 Escitalopram Økt blødningsrisiko gjennom kombinert hemming av blodplateaggrerering og koagulasjonsfaktorer. Studier indikerer at interaksjonen manifesterer seg hovedsaklig hos eldre pasienter	Lapenr = 5661 Søk i PubMed
⚠	C07 BETA BLOCKING AGENTS - M01A B Acetic acid derivatives and related substances Nedsatt blodtrykssenkende effekt (sannsynligvis minst risiko med sulindak)	Lapenr = 1320 Søk i PubMed
⚠	M01A B Acetic acid derivatives and related substances - C09C ANGIOTENSIN II ANTAGONISTS, PLAIN Nedsatt antihypertensiv effekt (sannsynligvis minst risiko for sulindak), økt risiko for nyresvikt.	Lapenr = 4575 Søk i PubMed
⚠	N06A B Selective serotonin reuptake inhibitors - M01A B Acetic acid derivatives and related substances Mulig økt risiko for gastrointestinal blødning	Lapenr = 7371 Søk i PubMed
⚠	N06A B10 Escitalopram - C07A B02 Metoprolol Økt konsentrasjon av metoprolol (gjennomsnittlig 2 ganger i interaksjonsstudie), økt	Lapenr = 7096

Varsler i FEST

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Frisøk i Felleskatalogen:

Søk

Legemidler til mennesker ✓
Legemidler til dyr

Interaksjonsanalyse Identifikasjonssøk Avansert søk

Legemidler Spesialtema Forskrifter Adresser Pasienter Info og hjelp

Legemidler

- Preparater A-Z
- Vaksiner
- Ikke-markedsførte preparater
- Naturlegemidler
- ATC-register
- «Apotek»-preparater i ATC
- Substansregister
- Formelregister
- Nye Felleskatalogtekster
- Endret navn
- Utgåtte preparater

FK-tekst ✓ Pasientinformasjon SPC

Vis | Utskrift

Metoprolol

Mylan

Betablokker.

ATC-nr.: C07A B02

● **Metoprolol** forbudt iht. WADAs dopingliste, med visse unntak/restriksjoner

Varsel fra Legemiddelverket:

Metoprolol bør gis som depottablett –

Type: Sikkerhetsinformasjon

Publisert første gang: 06.08.2013

Du har valgt metoprolol vanlig tablett. Depottabletter er best egnet for de fleste pasienter som behandles med metoprolol.

Legemiddelverkets nettside

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Eldre og medisiner

Informasjon om medisinliste, gode råd for riktig bruk, bivirkninger og medisiner med særlig risiko for eldre.

Hold oversikten over medisinene

En medisinliste kan være livsviktig i en akutt situasjon, og gir god hjelp ved medisinbytte i apotek og når du henter en e-resept.

● Les våre råd

Medisiner med særlig risiko

Noen medisiner kan være farlige for eldre og bør helst unngås. Dette gjelder blant annet noen typer smertestillende.

● Se oversikt

Gode råd for riktig bruk

Mange eldre må bruke mange medisiner samtidig. Nytten av medisinene må veies mot eventuelle bivirkninger.

● Les våre råd

Forskjell på gammel og ung

Medisiner kan ha en sterkere og lengre virkning hos eldre. Legen tar hensyn til dette ved valg av dosen du skal bruke.

● Les om aldersforandringer og medisinbruk

Side 50

Legemiddelutregning - ny App

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Legemiddelutregning

By Shortcut AS

Open iTunes to buy and download apps.

[View In iTunes](#)

Free

Category: Medical

Updated: 05 June 2013

Version: 1.0.1

Size: 4.9 MB

Languages: English, Bokmål, Norwegian

Developer: Shortcut AS

© Shortcut

Rated 4+

Requirements: Compatible with iPhone 3GS, iPhone 4, iPhone 4S, iPhone 5, iPod touch (3rd generation), iPod touch (4th generation), iPod touch (5th generation) and iPad. Requires iOS 5.0 or later. This app is optimized for iPhone 5.

Customer Ratings

We have not received enough ratings to display an average for the current version of this application.

More iPhone Apps by Shortcut AS

Description

Helsebiblioteket og Statens legemiddelverk har i samarbeid utviklet en app for medikamentutregning.

Appen "Legemiddelutregning" er et praktisk verktøy og hjelpemiddel for helsepersonell. «Legemiddelutregning» tar

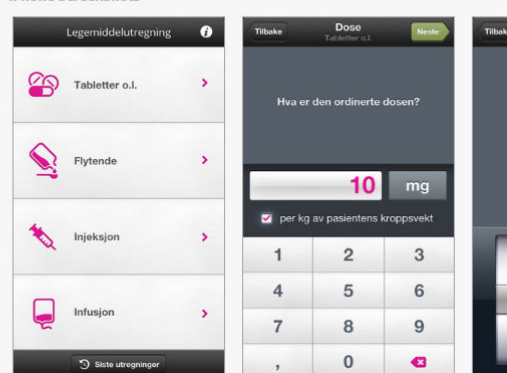
[Shortcut AS Web Site](#) [Legemiddelutregning Support](#)

[...More](#)

What's New in Version 1.0.1

■ Appens navn er endret

iPhone Screenshots

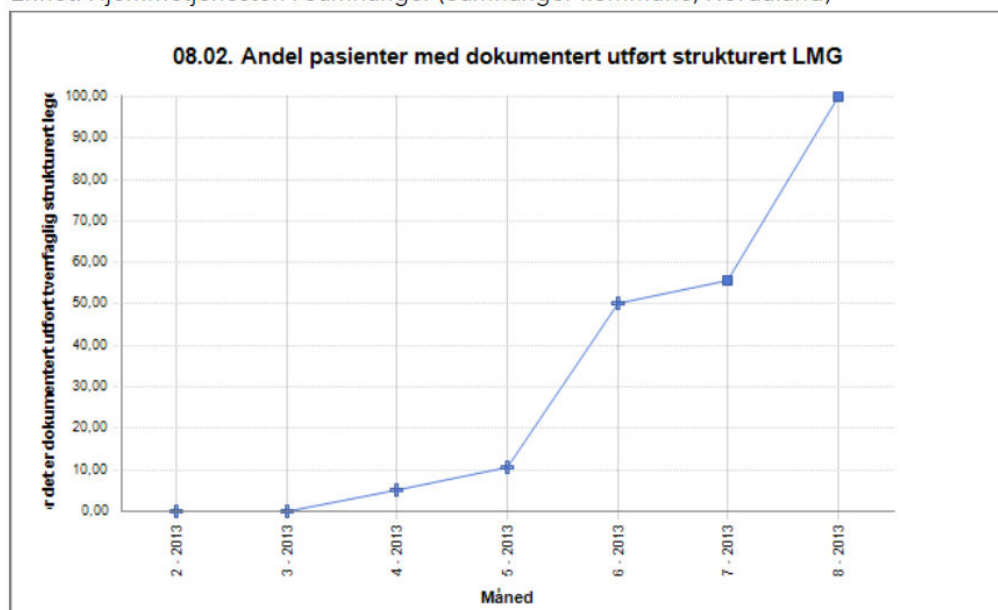

51

Målinger motiverer

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Enhet: Hjemmetjenesten i Samnanger (Samnanger kommune, Hordaland)

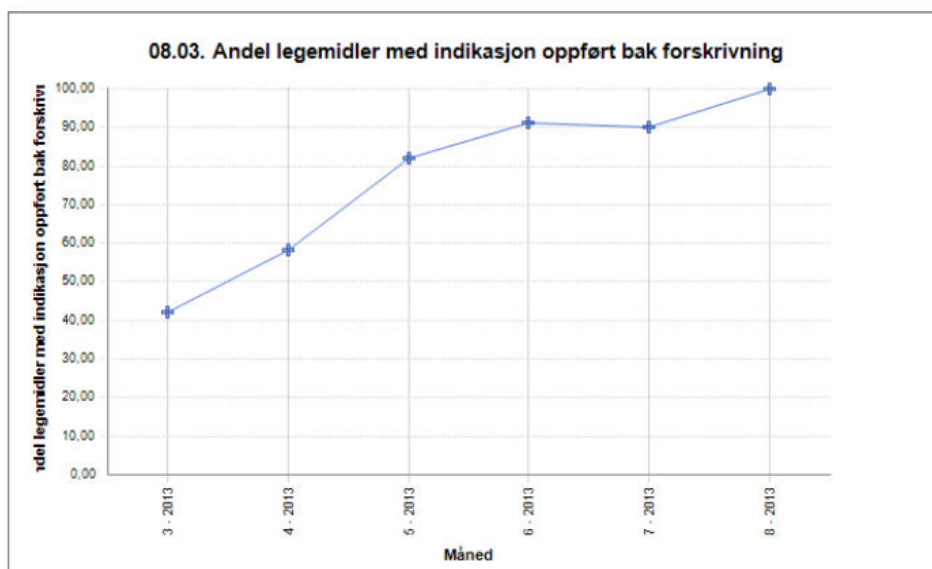

Figur 15: Linjediagram, måling på prosessindikatoren andel pasienter med dokumentert utført strukturert LMG.

Målinger motiverer

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Enhet: Hjemmetjenesten i Bærum, distrikt Rykkinn (Bærum kommune, Akershus)

Figur 16: Linjediagram, måling på prosessindikatoren andel legemidler med indikasjon oppført bak forskrivning.

Legens erfaringer

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Jeg har aldri vært så stolt som nå som sykehjemslege ved Nygård sykehjem.

I 30 år i sykehus opplevde jeg at vi gjorde samme feilene om og om igjen.

Min erfaring er at vi med innføring av strukturerte legemiddelgjennomganger lærer av våre feil, samarbeider godt i team, og pasientene våre får det bedre

Bjørn Schreiner, 10.09.2012

Hjemmetjenestens erfaring

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

- **Vi har blitt møtt veldig positivt hos fastlegene** og har opplevd at legene også etterspør LMG (Songdalen)
- Vi har ut i fra gjennomførte LMG og samstemminger fått et **økt samarbeid med fastlegene** hvor vi har oppnådd et bredere kjennskap til pasientens sykehistorie, funksjon i hverdagen og samtidig en kritisk vurdering av legemidlene pasienten bruker. (Larvik)
- **Fastlegene var godt forberedt, og hadde avsatt god tid.** Det ble også avtalt hjemmebesøk der det var nødvendig (Troms)

 Kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Brukererfaringer

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

- **Både pasienter og pårørende ga uttrykk for å være svært fornøyde** med tiltaket og gjennomgangen” (Troms)
- **Pasientene har opplevd at de har blitt hørt og sett.** Ikke minst ved at sjekklisten ble brukt. Her fikk de tid til å sette ord på hva som plaget dem, og hvilke ubehag de hadde (Ålesund)
- **En bruker har etter noen måneders oppfølging fra tjenesten avsluttet hjemmetjenesten** – med bakgrunn i at hun har fått så god oppfølging med farmasøyt, fastlege og hjemmetjenesten (Åfjord)

 Kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Pasientens erfaringer

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Hans Andersen: «**Dere må fortsette dette viktige arbeidet!**»

Han var 100% pleietrengende og flyttet hjem til kona etter legemiddelgjennomgang

Kunnskapsenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 57

Tverrfaglig LMG – anbefales...!

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Farmasøyt

Sykepleier

Lege

Foto: DM

Farmasøyter og IKT er lønnsomt Gevinst på 10 ganger investering

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

In total the integrated process could be expected to generate savings of SEK3791, in spite of an intervention cost of SEK394, and gained utility of 0.005. The main savings accrued from the systematic medication reconciliation and review process at initial hospital admission (Admission part) due to the reduced probability of unplanned re-hospitalisations.

The Swedish Institute of Health economics:
Evaluation of LMM-model

- Kommuner som ansetter kliniske farmasøyter forebygger unødvendige sykehusinnleggelser av pasienter fra sykehjem og hjemmetjeneste!
- Kommuner som fornyer sine EPJ-systemer og innfører elektroniske dialogmeldinger oppnår bedre arbeidsflyt og pasientsikkerhet!

kunnskapsenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 59

Noen har skjønt det.....

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Satser sikkert

- Helseregion blir kalt «et fyrtårn»

HELSE

Helse Midt ansetter flere farmasøyter som skal jobbe tett med legene og sykepleierne på sengepostene.

Helse Midt-Norge har øremærket 20 millioner kroner til klinisk farmasi fra 2015-2019.

For pasientene betyr det at færre vil oppleve komplikasjoner i forbindelse med legemiddelbruk, siden legene og farmasøytene nå får bedre oversikt og kompetanse.

Det mener sjukehusapoteker Åse Østrem og forskning- og utviklingssjef, Anne Lise Sagen

FAKTA

- Helse Midt bevilger 20 millioner i langtidsbudsjettet til klinisk farmasi.
- Det skal ansettes 15 nye farmasøyter fra 2015 som skal samarbeide tett med legene i ulike avdelinger.
- Farmasøytene er spesialister på medisin og legemidler.
- Legen vil fortsatt ha ansvaret for bruk, men får veiledning og råd underveis.

KILDE: HELSE MIDT-NORGE

GLADE: Sjukehusapoteker Åse Østrem og FoU-sjef, Anne Lise Sagen Major.

Sunnørsposten 280814

kunnskapsenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 60

Nasjonal legemiddeljournal

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Vår månelanding?

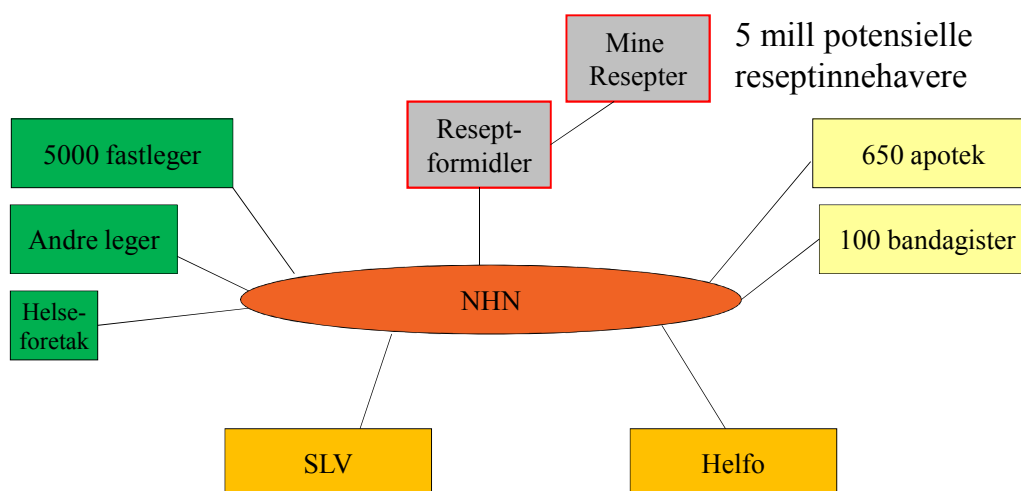

kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 61

eResept

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Ole Andreas Bjordal

kunnskapscenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Den gylne regel

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

- Alt dere vil at andre skal gjøre mot dere, skal også dere gjøre mot dem! (Matteus 7,12)
- Gjør ditt beste for å behandle andre slik du ville ønske å bli behandlet selv! (Confucius 551-497 BC)
- Forlat hytta slik du ønsker å finne den! (DNT)
- Win-win! (Samtidens mantra)

Legemiddelsamstemming er en kollegial gest!

Ukunnskapssenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

legemiddelverket.no/nyttomlegemidler

NYTT OM LEGEMIDLER

Symbicort Turbuhaler har fått generisk konkurranse

DuoResp Spiromax inneholder budesonid og formoterol og er et nytt generisk legemiddel. Effektivt og sikkert er vurdert i fem kliniske studier med totalt 12 076 pasienter. Prisen er lavere enn for Symbicort Turbuhaler (se tabell). Legemiddelverket oppfordrer derfor legene til å forskrive DuoResp Spiromax.

Maksimalpriser for DuoResp Spiromax og Symbicort per 1. januar 2015:

Budesonid/ formoterol styrke	Doser	DuoResp Spiromax	Symbicort forte	Differanse
160 µg/4,5 µg	120	389,30	471,60	17%
160 µg/4,5 µg	3x120	1 085,30	1 232,30	19%
320 µg/9 µg	60	389,30	462,60	16%
320 µg/9 µg	3x60	1 085,30	1 305,30	17%

Klarer du vår lille julenøtt i legemiddelgjennomgang?

Bruk vår nye Sjekkliste for legemiddelgjennomgang på hver av de små pasienthistoriene under. Eksempelene har knappe opplysninger, men inneholder noen vanlige feil. Ved en virkelig legemiddelgjennomgang må selvsagt flere forhold vurderes.

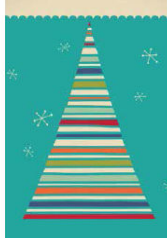
For hver pasient skal du identifisere ett eller flere legemidler som gir risiko for pasientskade eller som er uhensiktsmessige. Foreslå gjerne et alternativt legemiddel eller andre tiltak.

Pasient	Legemidler
76 år gammel kvinne. Hjertesvikt etter akutt hjerteinfarkt for fire år siden. Plagsom kneleddsartrose.	Albetyl-E 75 mg x 1 Atorvastatin 40 mg x 1 Metoprolol depottablett 100 mg x 1 Ramipril 5 mg x 1 Furosemid 20 mg x 1 Voltaren 50 mg x 2
88 år gammel mann. Moderat demens av Alzheimers type. Mye nattlig uro, trett og passiv på dagtid.	Haldol 1 mg x 2 Aricript 5 mg Vallergan 10 mg om kvelden
68 år gammel kvinne. Diabetes type 2, atrieflimmer og nefropati. eGFR: 30.	Metformin 500 mg x 2 Simvastatin 40 mg x 1 Metoprolol depottablett 100 mg x 1 Amlodipin 5 mg x 1 Burinex 1 mg x 1 Pradaxa 150 mg x 2
78 år gammel mann. Kroniske, degenerative ryggsmertor. Depresjon og angst etter tap av ektefelle for to år siden. Påvist lårhalsbrudd etter fall i hjemmet.	Cipralax 5 mg x 1 Vival 5 mg x 3 Zopiklon 7,5 mg om kvelden Tramadol depot 100 mg x 2

Sjekklisten finner du på legemiddelverket.no/sjekkliste. Send din vurdering til redaksjonen@legemiddelverket.no innen fredag 10. januar. Da er du med i trekningen av et Universal gavekort til kroner 500,-.

Statens legemiddelverk TE: +47 22 89 77 00 redaksjonen@legemiddelverket.no

NYHETER FRA STATENS LEGEMIDDELVERK

Legemiddelverket
ønsker sine lesere
en Godt jul og
et Godt nytt år

Fare for overdosering med levometadon

Levometaan er dobbelt så potent per mg som vanlig (racemisk) metadon. En pasient som skifter fra vanlig (racemisk) metadon til levometadon skal derfor halvere dosen (målt i mg). Dersom dosen ikke halveres kan det få fatale konsekvenser.

Enkelte LAR-sentra vurderer å bruke apotekfremstilt levometadon for utvalgte pasienter. Levometadon kan være aktuelt for pasienter der det er påvist forlenget QT-tid ved EKG.

For å hindre feildosering vil produsenten merke flaskene med følgende tekst: "OBS: Levometadon tas i halv dose (målt i mg) sammenlignet med vanlig (racemisk) metadon."

Leger som velger å forskrive levometadon må sikre seg at både pasient, apotek og samarbeidende leger er klar over faren for utilsøkt overdosering.

Statens legemiddelverk
Norwegian Medicines Agency

T. nr. 23-24/14

Klarer du vår lille julenøtt i legemiddelgjennomgang?

Bruk vår nye Sjekkliste for legemiddelgjennomgang på hver av de små pasienthistoriene under. Eksempelene har knappe opplysninger, men inneholder noen vanlige feil. Ved en virkelig legemiddelgjennomgang må selvsagt flere forhold vurderes.

For hver pasient skal du identifisere ett eller flere legemidler som gir risiko for pasientskade eller som er uhensiktsmessige. Foreslå gjerne et alternativt legemiddel eller andre tiltak.

Pasient	Legemidler
76 år gammel kvinne. Hjertesvikt etter akutt hjerteinfarkt for fire år siden. Plagsom kneleddsartrose.	Albetyl-E 75 mg x 1 Atorvastatin 40 mg x 1 Metoprolol depottablett 100 mg x 1 Ramipril 5 mg x 1 Furosemid 20 mg x 1 Voltaren 50 mg x 2
88 år gammel mann. Moderat demens av Alzheimers type. Mye nattlig uro, trett og passiv på dagtid.	Haldol 1 mg x 2 Aricript 5 mg Vallergan 10 mg om kvelden
68 år gammel kvinne. Diabetes type 2, atrieflimmer og nefropati. eGFR: 30.	Metformin 500 mg x 2 Simvastatin 40 mg x 1 Metoprolol depottablett 100 mg x 1 Amlodipin 5 mg x 1 Burinex 1 mg x 1 Pradaxa 150 mg x 2
78 år gammel mann. Kroniske, degenerative ryggsmertor. Depresjon og angst etter tap av ektefelle for to år siden. Påvist lårhalsbrudd etter fall i hjemmet.	Cipralax 5 mg x 1 Vival 5 mg x 3 Zopiklon 7,5 mg om kvelden Tramadol depot 100 mg x 2

Sjekklisten finner du på legemiddelverket.no/sjekkliste. Send din vurdering til redaksjonen@legemiddelverket.no innen fredag 10. januar. Da er du med i trekningen av et Universal gavekort til kroner 500,-.

Det nytter!

Hei!
Takk for det! Det var en hyggelig overraskelse!

Mari Brox -28 år
Mardalsveien 3
8920 Sømna
Arbeider som kommunal fastlege og sykehjemslege i Sømna
Er under spesialisering i allmenmedisin, ferdig med turnustjenesten mars -14.

Jeg har derfor ikke lang erfaring med legemiddelgjennomgang, men har gjort det en god del, siden sykehjemmet jeg jobber ved begynte med legemiddelgjennomganger i år, etter at noen av sykepleierne og jeg var på kurs i "riktig legemiddelbruk i sykehjem" i regi av læringsnettverket i Nordland. Vi har hatt gjennomgang på de fleste faste pasientene, og har da samarbeidet med farmasøyt. Dette har vært meget lærerikt og nyttig for meg, og har gjort det enklere å gjøre gjennomganger også på pasienter på kontoret. Jeg tror sjekklista er nyttig de første gangene man gjør legemiddelgjennomgang, og så vil man huske det etterhvert om man gjør det ofte.

Hilsen Mari J. Brox

From: morten.finckenhagen@legemiddelverket.no
To: mari_brox@hotmail.com
CC: yngvil.knudsens@legemiddelverket.no
Subject: VINNER AV JULENØTT I LEGEMIDDELGIJENOMGANG
Date: Fri, 9 Jan 2015 14:39:47 +0000

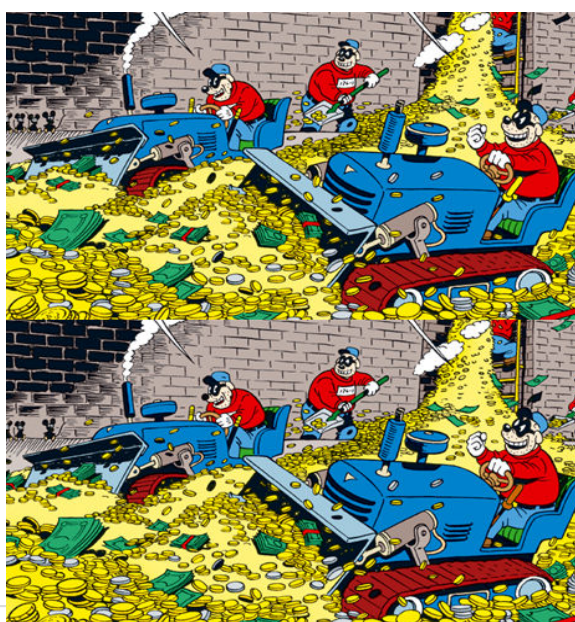
Hei Mari Brox!

GRATULERER!

Vi har gleden av å gratulere deg som vinner av vår Julenøtt i Nytt om legemidler (NYL) i Tidsskriftets julenummer.

Finn fem feil: LMG er underholdende!

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Gjør som dr. House: Løs gåtene - gjør LMG!

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Kunnskapsenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Symptomer hos eldre? - tenk alltid på legemiddele!

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

– Ethvert symptom hos en eldre pasient skal vurderes som en legemiddel-bivirkning inntil det motsatte er bevist!

– Any symptom in an elderly patient should be considered a drug side-effect until proven otherwise." -- J. Gurwitz et al. Brown University"

Kunnskapsenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

I trygge hender – snart?

I TRYGGE HENDER 24/7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Alt er blitt bedre etter at kommunen satset på elektroniske PLO-meldinger og vi på regelmessige møter!

Endelig kan pasienter og pårørende føle seg trygge. Husker du kaoset vi levde med? Utrolig at myndighetene lot det skure og gå så lenge!

Hjemmesykepleier

Fastlege

 Kunnskapssenteret
Nasjonal enhet for pasientsikkerhet

Side 69